

Burnov Jernej.

Saj ni, da bi dejal, Bog vé kako veselo življenje v naši vasi, včasih se pa vender pripetí, da otrók kar ni ugnati, táko reč imajo, ker se veselé te ali one stvari. Pa jih domá lepo učé, naj ne bodo tako razposajeni, kadar so veseli, a ne koristi mnogo! No, le čujte, kako ravnajo.

„Črešnje, črešnje!“ ponuja sedaj poletenski čas po naši vasi dan na dan kak prodajalec, mogočno sedeč na vozu, svoje blago, okrog sebe pa ima naložene polne jerbaze črešenj. „Črešnje, črešnje!“ kliče zopet, požene malo konja ter čaka kupcev.

„Mama, meni krajcar!“ — „Oče, kupite mi črešnje!“ pa prosijo vže tačas po hišah otroci ter se bojé, da jim uide mož s črešnjami. Večkrat jih uslišijo roditelji — vselej pa tudi ne, pač vedó, zakaj nè — in tedaj jo uderó otroci s skledami ali slamniki in klobuki ter obsujejo prodajalca, da sam ne vé, komu bi prej nameril. Domóv gredé pa zobljejo črešnje in se smejejo, kolikor utegnejo pri takem opravilu. Pa pade mali Sklednikovi Reziki črešnja na tla, za katero je vže tako lepo odprla usta! To vam je veselje! Njen brat, ne da bi ji pobral črešnjo, začne jo brž oponašati, tovariši ga posnemajo, Rezika pa je najveselejša in še večkrat ponovi, kar se ji je bilo prvič ponesrečilo.

Toda kakor vsako zemeljsko veselje mine tudi to. Kadar dozoré sladke hruške in drugo sadje, ne spominja se noben otrok več črešenj. Pač pa imajo naši otroci nekaj, kar morda nikjer drugje. Tam sredi vasi pri Burnovih gostuje njih ljubitelj in ljubljenec — Burnov Jernej. „Burnov Jernej,“ „Burnov Jernej,“ izrekate neverojetno to vam do danes novo ime. — Jernej! Jernej! Vidite, za ves svet se skoro ne zmeni, samó otroke ima rad in pa svoje gosli. Ej, da ste kdaj čuli, kako mu pojó te stare njegove gosli! Le škoda, da ni vedno domá! Kar prime ga, pa se pokrije z malo čudno kučmo — veste, zeló velika je in umetelno zgubana — ogrne plašč, če je še bolj vroče, pozove svojega psa, natakne mu pod gobček malo skledico, da vanjo pobira krajcarje, ter gre po svetu. Pa še to! Tudi palice nikoli ne pozabi domá Burnov Jernej. Potem pa góde po sosednih vaséh in góde, a kmalu je zopet domá.

„Samó po otrocih mi je dolg čas,“ pravi, kadar se vrne, potem pa prideró njegoví malí znanci in Jernej jim takój zagode, da ga kar gledajo in poslušajo in si niti sopsti ne upajo. Nekaj časa mu teče lok po strunah, da bi človek mislil, vse bode pokončal, nato pa malo nagne glavo, obraz se mu nekoliko nasmeje, in takrat góde tako sladko in mило, da ni povedati. Človeku se kar srce topi. Včasih pa še zapóje, — no lepše pa ne more biti, kakor ob takih prilikah. In koliko pesnij zna in kakšnih! Njemu ni nič, če mu kdo reče, naj zapóje o Turkih ali o Materi Božji ali o sv. Izidorji, ki je ovčice pasel in tako lepo žvižgal. Kar lok privzdigne na goslih, malo k višku pogleda, pa vže ima pravo.

Kadar pri tujih ljudeh dolgo igra, pa veli psu, naj gre prosit milodarov. Da bi vi vedeli in videli, kako ima naučenega psa! Pred vsakega človeka stopi ter mu pomoli skledico, pogleda ga in čaka, dokler ne dobi kaj malega. Samó pri naših domačih otrocih ne pobira nikoli, zakaj Burnov Jernej vé dobro, da bi bilo tako delo zamán. Saj nimajo denarja, in če bi ga tudi imeli, Jernej jim rad brez-

plačno gôde in bi niti ne vzel plačila od njih, če bi je mu tudi ponujali. Samó kadar je taka gnječa okrog njega, da se mora stiskati njegov pes prav ob njegovih kolenih, podraži nalašč svoje nebogate poslušalce ter zahteva nagrade. Pa menite, da kaj dobi? Kaj še! Psa začno božati psa in — Jernej se jim smeje ter jim gôde od kraja. Toda nekaj mu pa vender dajó ti njegovi prijateljéki.

„Burnov Jernej sam kuha, saj ne bode nič dobro. Mama, dajte mi zanj lonček juhe in košček mesa,“ sprosila je našemu godecu ne samo jedenkrat Logarjeva Metka. Dečki pa so mu tudi vže često nanosili hlebčkov in drugih malenkostij. No, to je lepo! Saj moramo vedno usmiljeno ravnati z ubožéki.

Tak je toraj naš godec, Burnov Jernej. Samó to bi še morda radi izvedeli, kje se je naučil gosti. To pa ni tako lahko povedati, zakaj v naši vasi nihče ne vé, kje je Jernej domá ali kaj je bil poprej, predno se je naselil v naši vasi. Ugibljejo pač različne stvari, ali kdo nam pové, da ni bilo drugače?

Oni dan sta bila Lemežev Mihec in njegova sestra sama pri Jerneji. Mihec je stal prav blizu njega, bal se ga vže tako nič ni, pesen pa mu je bila všeč, kakor ne vem kaj, zato se je ojunail ter poprašal:

„Jernej, kje ste se pa tako lepo naučili?“

„Ej, Mihec — nerad pripovedujem — raje godem.“ Samó toliko je odgovoril, potem pa so mu tako žalostno zapele gosli, kakor bi kdo jokal. Mihčeva sestra je povedala domá, kako na kratko sta se zmenila Jernej in Mihec. Oče in strije pa sta rekla tako, da je bil Burnov Jernej brž ko ne svoje dni imeniten mož, pa morda nesrečen, da sedaj še lastnega doma nima.

Bodi si temu kakor hoče; naši otroci ga imajo radi, on pa nje, in dal Bog, da bi Jernej še dolgo dolgo živel! Če pa umrje, preselil se bode izvestno v nebesa k tistim angeljékom, ki najlepše godejo. Le pridni, pošteni in nedolžni bodite vsi, pa pridete tudi vi tjakaj; tam bode gôdba in petje, pravim vam, tam!

Kajtimar.